

**Департамент за езиково и
специализирано обучение**

4002 Пловдив, бул. „В. Априлов“ №15А
тел.: 032 602 888
director@dlst.mu-plovdiv.bg

**Department of Languages and
Specialised Training**

15A, Vasil Aprilov Blvd, 4002 Plovdiv
phone: 00359 32 602 888
director@dlst.mu-plovdiv.bg

ПРИЛОЖЕНИЕ №1

АКАДЕМИЧЕН СТАНДАРТ ЗА УЧЕБНА ДИСЦИПЛИНА

**ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДИСЦИПЛИНАТА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК,
МЕДИЦИНА, ОБУЧЕНИЕ НА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК**

1. Цел на обучението по дисциплината

Да се овладее в достатъчна степен българският език за общи и медицински цели в устен и писмен формат съобразно с академичната програма на Медицински университет – Пловдив.

2. Учебно съдържание на дисциплината

Във връзка с учебното съдържание на дисциплината виж: Приложение № 3.

3. Предпоставки

Студентите да овладяват успешно специалността на български език.

4. Академични ресурси

Дисциплината се води от хабилитирани преподаватели, доктори по специалността и магистри с педагогическа правоспособност.

5. Материални ресурси

Оборудвани кабинети с аудио-визуална техника. Учебници, учебни помагала и електронни ресурси.

6. Лекционен курс – предназначен за докторанти

Води се от хабилитирани преподаватели и от преподаватели с образователно-научна степен „доктор“.

7. Семинарни упражнения

Провеждат се в стандартни учебни групи. Включени са занятия за усвояване на нови знания и упражнения, обобщение и преговор. Поставят се

**Департамент за езиково и
специализирано обучение**

4002 Пловдив, бул. „В. Априлов“ №15А
тел.: 032 602 888
director@dlst.mu-plovdiv.bg

**Department of Languages and
Specialised Training**

15A, Vasil Aprilov Blvd, 4002 Plovdiv
phone: 00359 32 602 888
director@dlst.mu-plovdiv.bg

индивидуални и екипни задачи. Усвоените знания се проверяват с устни изпитвания, студентски разработки и тестове.

8. Информационни ресурси.

Милиева, Д. и колектив. Граматични въпроси на медицинския текст - мултидисциплинарен подход. Учебник по български език за чуждестранни студенти и специализанти – медици, стоматолози, фармацевти. Изд. Фондация „Физика, инженерство, медицина – XXI“. София, 2004

Милиева, Д. и колектив. Текстолингвистика. Учебно помагало за студенти по медицина. Медицински университет – Пловдив, 2007

Милиева, Д. и колектив. Текстови структури и езикови употреби в медицината. Учебно ръководство за студенти по медицина, дентална медицина, фармация, управление на здравните грижи, здравни грижи. Медицински университет – Пловдив, 2008

Краевска, А. и колектив. Български език. Учебник за медици чужденци. Изд. „Летера“, Пловдив, 2005

Кънчева Учебник по български език за чуждестранни студенти по медицина, стоматология и фармация. Медицинско изд. „АРСО“ ЕТ „АРСО – Асен Петров“, София, 2006

Джон Трим и колектив. Обща европейска езикова рамка, Релакса, София , 2006

Други актуални учебници и помагала по избор на преподавателите

9. Самостоятелна подготовка и извънаудиторна работа на студента

Поставяне на индивидуални или екипни задачи на студентите.

10. Сътрудничество между студенти и преподавателски екип

**Департамент за езиково и
специализирано обучение**

4002 Пловдив, бул. „В. Априлов“ №15А
тел.: 032 602 888
director@dlst.mu-plovdiv.bg

**Department of Languages and
Specialised Training**

15A, Vasil Aprilov Blvd, 4002 Plovdiv
phone: 00359 32 602 888
director@dlst.mu-plovdiv.bg

Студентите имат осигурени часове за консултации и осигурена обратна връзка с преподавателя. Има възможности за извънаудиторна заетост.

11. Стандарти за оценяване

Виж: Приложение №2 и №3

Формиране на оценката:

Във формирането на крайната оценка участват резултатът от изпита и семестриалните оценки.

- (а) семестриална оценка, (а1) текущ контрол, (а2) студентска разработка, (а3) семестриален тест / $a = 0,4 \cdot a1 + 0,3 \cdot a2 + 0,3 \cdot a3$
(а), (b), (c) – семестриални оценки

Компоненти на изпита (d) : писмен (d1) и устен (d2) / $d = 0,5 \cdot d1 + 0,5 \cdot d2$

Формиране на крайната оценка: $Q = 0,7 \cdot d + 0,1 \cdot a + 0,1 \cdot b + 0,1 \cdot c$

Аспекти при формиране на оценката:

Текущ контрол, студентски разработки и семестриални тестове от първи, втори и трети семестър

Семестриален изпит:

Да / Писмен и устен изпит (в края на втората академична година)

Държавен изпит:

Не

ПРИЛОЖЕНИЕ №2

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

КРИТЕРИИ за оценяване по дисциплината *Български език* за специалност *Медицина*

**Департамент за езиково и
специализирано обучение**

4002 Пловдив, бул. „В. Априлов“ №15А
тел.: 032 602 888
director@dlst.mu-plovdiv.bg

**Department of Languages and
Specialised Training**

15A, Vasil Aprilov Blvd, 4002 Plovdiv
phone: 00359 32 602 888
director@dlst.mu-plovdiv.bg

- **Отличен (6)** – задълбочено овладени ключови и допълнителни знания и умения, отлично разбиране на българския език за общи и медицински цели, умения за решаване на сложни езикови задачи и конструиране на предклинични и клинични текстове.
- **Мн. добър (5)** – много добре овладени ключови и допълнителни знания, много добро разбиране на българския език за общи и медицински цели, умения за решаване на езикови задачи и конструиране на предклинични и клинични текстове.
- **Добър (4)** – добре овладени ключови и допълнителни знания, решаване на основни езикови задачи, но без възможност за самостоятелна интерпретация на смисъла на специализирани текстове.
- **Среден (3)** – усвоени ключови знания и умения за решаване на задачи с ниска степен на сложност.
- **Слаб (2)** – не отговаря на нито едно от изискванията по-горе.

Критериите са съобразени с Общата европейска езикова рамка в компонентите: слушане, четене, писане и говорене.

ПРИЛОЖЕНИЕ №3

➤ У П Р А Ж Н Е Н И Я – Т Е З И С И

І семестър

УПРАЖНЕНИЕ № 1 - 2 часа. Тест за установяване нивото на владеење на български език.

УПРАЖНЕНИЕ № 2 - 2 часа. Медицински текст. Фонемна и графична система на българския език. Специфика на българската азбука. Отбелязване на меките съгласни при писане.

УПРАЖНЕНИЕ № 3 - 2 часа. Разлика между звук и буква. Звукови промени и редувания в съвременния български език.

УПРАЖНЕНИЕ № 4 - 2 часа. Медицински текст. Правопис и правоговор на медицинската терминология с български и латински произход.

**Департамент за езиково и
специализирано обучение**

4002 Пловдив, бул. „В. Априлов“ №15А
тел.: 032 602 888
director@dlst.mu-plovdiv.bg

**Department of Languages and
Specialised Training**

15A, Vasil Aprilov Blvd, 4002 Plovdiv
phone: 00359 32 602 888
director@dlst.mu-plovdiv.bg

УПРАЖНЕНИЕ № 5 - 2 часа. Медицински текст. Условен правопис.

УПРАЖНЕНИЕ № 6 - 2 часа. Части на речта. Съществително име – видове, граматични значения.

УПРАЖНЕНИЕ № 7 - 2 часа. Медицински текст. Съществително име – образуване.

УПРАЖНЕНИЕ № 8 - 2 часа. Медицински текст. Лексикална категория: терминологична и професионална лексика.

УПРАЖНЕНИЕ № 9 - 2 часа. Медицински текст. Терминологична синонимия.

УПРАЖНЕНИЕ № 10 - 2 часа. Прилагателно име – видове, граматични категории.

УПРАЖНЕНИЕ № 11 - 2 часа. Прилагателно име – образуване. Употреба в медицинския език.

УПРАЖНЕНИЕ № 12 - 2 часа. Медицински текст. Съгласуване на прилагателни имена със съществителни.

УПРАЖНЕНИЕ № 13 - 2 часа. Словообразователни модели – обобщение. Структури за определение и класификация.

УПРАЖНЕНИЕ № 14 - 2 часа. Въпроси на фонетиката, морфологията и лексикологията – обобщение.

УПРАЖНЕНИЕ № 15 - 2 часа. Семестриален тест.

II семестър

УПРАЖНЕНИЕ № 1 - 2 часа. Медицински текст. Числително име – видове, граматични категории.

УПРАЖНЕНИЕ № 2 - 2 часа. Употреба на числителни имена в медицинския език.

УПРАЖНЕНИЕ № 3 - 2 часа. Медицински текст. Глагол – лексико-граматични разреди. Спрежения. Сегашно време и минало неопределено време в медицинския език.

УПРАЖНЕНИЕ № 4 - 2 часа. Вид на глагола. образуване. Видови двойки.

УПРАЖНЕНИЕ № 5 - 2 часа. Медицински текст. Залог и наклонение на глагола.

УПРАЖНЕНИЕ № 6 - 2 часа. Отглаголни съществителни. образуване.

УПРАЖНЕНИЕ № 7 - 2 часа. Медицински текст. Имената и глаголите в медицинския език – обобщение.

УПРАЖНЕНИЕ № 8 - 2 часа. Причастия – видове, граматични категории.

УПРАЖНЕНИЕ № 9 - 2 часа. Причастия – видове, граматични категории.

УПРАЖНЕНИЕ № 10 - 2 часа. Медицински текст. Причастия – образуване.

УПРАЖНЕНИЕ № 11 - 2 часа. Употреба на причастия като определения в медицинския език. Разработване на текстове за писмена и устна медицинска комуникация.

УПРАЖНЕНИЕ № 12 - 2 часа. Медицински текст. Терминология и комуникация в специалността. Текстови задачи.

УПРАЖНЕНИЕ № 13 - 2 часа. Въпроси на фонетиката и лексикологията – обобщение.

**Департамент за езиково и
специализирано обучение**

4002 Пловдив, бул. „В. Априлов“ №15А
тел.: 032 602 888
director@dlst.mu-plovdiv.bg

**Department of Languages and
Specialised Training**

15A, Vasil Aprilov Blvd, 4002 Plovdiv
phone: 00359 32 602 888
director@dlst.mu-plovdiv.bg

УПРАЖНЕНИЕ № 14 - 2 часа. Въпроси на морфологията – обобщение.

УПРАЖНЕНИЕ № 15 - 2 часа. Семестриален тест.

III семестър

УПРАЖНЕНИЕ № 1 - 2 часа. Местоимения.

УПРАЖНЕНИЕ № 2 - 2 часа. Медицински текст. Местоимения. Употреба в медицинския език.

УПРАЖНЕНИЕ № 3 - 2 часа. Медицински текст. Наречие – видове, образуване.

УПРАЖНЕНИЕ № 4 - 2 часа. Медицински текст. Предлози и съюзи.

УПРАЖНЕНИЕ № 5 - 2 часа. Медицински текст. Употреба на предлози и съюзи в медицински текстове.

УПРАЖНЕНИЕ № 6 - 2 часа. Медицински текст. Сложните думи в медицинския език.

УПРАЖНЕНИЕ № 7 - 2 часа. Употреба на сложни думи с общ и терминологичен характер.

УПРАЖНЕНИЕ № 8 - 2 часа. Медицински текст. Лексикално значение на думата. Пряко и преносно значение. Многозначност на думата. Синоними, антоними, пароними и омоними.

УПРАЖНЕНИЕ № 9 - 2 часа. Синоними, антоними, пароними и омоними.

УПРАЖНЕНИЕ № 10 - 2 часа. Словосъчетание – видове. Свързване в словосъчетанието.

УПРАЖНЕНИЕ № 11 - 2 часа. Медицински текст. образуване на словосъчетания с различни части на речта.

УПРАЖНЕНИЕ № 12 - 2 часа. Медицински текст. Фразеологични словосъчетания.

УПРАЖНЕНИЕ № 13 - 2 часа. Въпроси на морфологията – обобщение.

УПРАЖНЕНИЕ № 14 - 2 часа. Въпроси на лексикологията и текстологията – обобщение.

УПРАЖНЕНИЕ № 15 - 2 часа. Семестриален тест.

IV семестър

УПРАЖНЕНИЕ № 1 - 2 часа. Медицински текст. Просто изречение.

УПРАЖНЕНИЕ № 2 - 2 часа. Конструирание и трансформиране на изречения с различна цел.

УПРАЖНЕНИЕ № 3 - 2 часа. Медицински текст. Разработка на текст на медицинска тематика.

УПРАЖНЕНИЕ № 4 - 2 часа. Синтактични синоними.

УПРАЖНЕНИЕ № 5 - 2 часа. Медицински текст. Главни части на простото изречение.

УПРАЖНЕНИЕ № 6 - 2 часа. Медицински казус. Видове сказуемо.

**Департамент за езиково и
специализирано обучение**

4002 Пловдив, бул. „В. Априлов“ №15А
тел.: 032 602 888
director@dlst.mu-plovdiv.bg

**Department of Languages and
Specialised Training**

15A, Vasil Aprilov Blvd, 4002 Plovdiv
phone: 00359 32 602 888
director@dlst.mu-plovdiv.bg

- УПРАЖНЕНИЕ № 7 - 2 часа.** Второстепенни части на простото изречение.
УПРАЖНЕНИЕ № 8 - 2 часа. Медицински казус. Сложно изречение – видове.
УПРАЖНЕНИЕ № 9 - 2 часа. Сложни съставни изречения. Текстова задача: дискусия.
УПРАЖНЕНИЕ № 10 - 2 часа. Медицински казус. Обособени части. Трансформиране на сложно в просто изречение.
УПРАЖНЕНИЕ № 11 - 2 часа. История на заболяването. Диагностичен план и епикриза. Структури за описание на лечение.
УПРАЖНЕНИЕ № 12 - 2 часа. Попълване на медицински документи. Описание на клинична картина. Структури за изразяване на указания.
УПРАЖНЕНИЕ № 13 - 2 часа. Анамнеза – компоненти. Снемане на анамнеза. Структури за изразяване на причинно-следствени връзки.
УПРАЖНЕНИЕ № 14 - 2 часа. Морфологични въпроси на медицинския текст.
УПРАЖНЕНИЕ № 15 - 2 часа. Лексикални и синтактични въпроси на медицинския текст.

➤ **ЛИТЕРАТУРА**

Милиева, Д. и колектив. Граматични въпроси на медицинския текст - мултидисциплинарен подход. Учебник по български език за чуждестранни студенти и специализанти – медици, стоматолози, фармацевти. Изд. Фондация „Физика, инженерство, медицина – XXI“. София, 2004

Милиева, Д. и колектив. Текстолингвистика. Учебно помагало за студенти по медицина. Медицински университет – Пловдив, 2007

Милиева, Д. и колектив. Текстови структури и езикови употреби в медицината. Учебно ръководство за студенти по медицина, дентална медицина, фармация, управление на здравните грижи, здравни грижи. Медицински университет – Пловдив, 2008

Краевска, А. и колектив. Български език. Учебник за медици чужденци. Изд. „Летера“, Пловдив, 2005

Кънчева, П. Учебник по български език за чуждестранни студенти по медицина, стоматология и фармация. Медицинско изд. „АРСО“ ЕТ „АРСО – Асен Петров“, София, 2006

**Департамент за езиково и
специализирано обучение**

4002 Пловдив, бул. „В. Априлов“ №15А
тел.: 032 602 888
director@dlst.mu-plovdiv.bg

**Department of Languages and
Specialised Training**

15A, Vasil Aprilov Blvd, 4002 Plovdiv
phone: 00359 32 602 888
director@dlst.mu-plovdiv.bg

Джон Трим и колектив. Обща европейска езикова рамка, Релакса, София ,
2006

Други актуални учебници и помагала по избор на преподавателите.

➤ **КОНСПЕКТ ЗА СЕМЕСТРИАЛЕН ИЗПИТ**

1. Фонемна и графична система на българския език. Звукови промени и редувания в съвременния български език.
2. Медицинска терминология.
3. Съществително име – видове, граматични категории.
4. Лексикална категория: терминологична и професионална лексика.
5. Прилагателно име – видове, граматични категории.
6. Числително име – видове, граматични категории.
7. Глагол – лексико-граматични разреди. Спрежения. Сегашно време и минало неопределено време.
8. Вид на глагола. Видови двойки.
9. Залог на глагола.
10. Наклонение на глагола.
11. Отглаголни съществителни.
12. Причастия – видове, граматични категории.
13. Местоимения – видове, граматични категории.
14. Наречие.
15. Предлози и съюзи.

**Департамент за езиково и
специализирано обучение**

4002 Пловдив, бул. „В. Априлов“ №15А
тел.: 032 602 888
director@dlst.mu-plovdiv.bg

**Department of Languages and
Specialised Training**

15A, Vasil Aprilov Blvd, 4002 Plovdiv
phone: 00359 32 602 888
director@dlst.mu-plovdiv.bg

16. Сложните думи в медицинския език. Употреба на сложни думи с общ и терминологичен характер.
17. Видове думи според лексикалното значение. Синоними, антоними, пароними и омоними.
18. Словосъчетание – видове. Свързване в словосъчетанието.
19. Просто изречение. Конструирание и трансформиране на изречения.
20. Синтактични синоними.
21. Главни и второстепенни части на простото изречение.
22. Сложно изречение. Видове сложни изречения.
23. Обособени части. Трансформиране на сложно в просто изречение.
24. Медицински документи. История на заболяването.
25. Анамнеза.

*Всеки въпрос от конспекта включва изучаван предклиничен или клиничен медицински текст.